

แบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิด

คณิตศาสตร์

ป.6
บทที่ 1

ท.ร.ม. และ ค.ร.น.

แบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิด คณิตศาสตร์ 3 ระดับ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น.

ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

จัดทำโดย

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ

จัดทำเป็นฉบับ e-book ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2568

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำแบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิด
คณิตศาสตร์ 3 ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น. นี้ขึ้น โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับ
หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ที่จัดทำตาม
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกประการ เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้ปกครอง นักวิชาการ
และผู้สนใจทั่วไป เข้าถึงได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว รวมทั้งสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับจุดประสงค์ต่าง ๆ
ทั้งนี้ สสวท. ขอสงวนสิทธิ์ในแบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิดคณิตศาสตร์ 3 ระดับ ฉบับนี้ตามกฎหมายลิขสิทธิ์
ห้ามผู้ใดทำซ้ำ คัดลอก ดัดแปลง เลียนแบบ จำหน่าย หรือ เผยแพร่ โดยมีได้รับอนุญาต

สามารถเข้าถึงสื่อดิจิทัลต่าง ๆ ของ สสวท. ได้ที่ <https://www.ipst.ac.th/ebook-resource>

ข้อมูลหนังสือ

ชื่อหนังสือ : แบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิดคณิตศาสตร์ 3 ระดับ ชั้น ป.6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น.

จัดทำโดย : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

จำนวน : 99 หน้า

ราคา : 80 บาท (จัดจำหน่ายในรูปแบบ e-book)

ISBN (e-book) : 978-616-576-553-4

คำนำ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้จัดทำแบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิด
คณิตศาสตร์ 3 ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครู ผู้ปกครอง และนักเรียนได้มี
แบบฝึกหัดสำหรับฝึกทักษะให้กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหา
ในหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้
แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิดคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น. เล่มนี้
ใช้สำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามเนื้อหาในหนังสือเรียนรายวิชา
พื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น. แล้ว โดยแต่ละหัวข้อเน้นการฝึกทักษะ
การคิดทางคณิตศาสตร์ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับพื้นฐาน (Level 1) เหมาะสำหรับฝึกทักษะนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

ระดับพัฒนา (Level 2) เหมาะสำหรับฝึกทักษะนักเรียนทั่วไป

ระดับก้าวหน้า (Level 3) เหมาะสำหรับฝึกทักษะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์

ในการจัดทำแบบฝึกหัดเล่มนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากครู อาจารย์ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ
จากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สสวท. ขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผู้ที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดการศึกษาของชาติ จะใช้แบบฝึกหัดชุดนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
หากมีข้อเสนอแนะใดที่จะทำให้แบบฝึกหัดเล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โปรดแจ้งให้ สสวท. ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ธีระเดช เจียรสุขสกุล)

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สสวท. ได้จัดทำแบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิดคณิตศาสตร์ 3 ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อใช้สำหรับฝึกทักษะเพิ่มเติม หลังจากผ่านการจัดการเรียนรู้จากหนังสือเรียนรายวิชา พื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ซึ่งแบบฝึกหัดนี้มีทั้งหมด 10 เล่ม ดังนี้

บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น.

บทที่ 2 เศษส่วน

บทที่ 3 ทศนิยม

บทที่ 4 ร้อยละและอัตราส่วน

บทที่ 5 แบบรูป

บทที่ 6 รูปสามเหลี่ยม

บทที่ 7 รูปหลายเหลี่ยม

บทที่ 8 วงกลม

บทที่ 9 รูปเรขาคณิตสามมิติ

บทที่ 10 การนำเสนอข้อมูล

แบบฝึกหัดส่งเสริมกระบวนการคิดคณิตศาสตร์ 3 ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น. เล่มนี้ ใช้ควบคู่กับหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น. โดยแต่ละหัวข้อเน้นการฝึกทักษะให้บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับพื้นฐาน (Level 1) เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ การฝึกทักษะจะต้องเป็นแบบ ค่อยเป็นค่อยไปที่ละขั้นตอน ซึ่งในการทำแบบฝึกหัดนี้ อาจใช้เวลามากเป็นพิเศษ จำเป็นต้องมีครูหรือ ผู้ปกครองคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

ระดับพัฒนา (Level 2) เหมาะสำหรับนักเรียนทั่วไป ซึ่งในการทำแบบฝึกหัดนี้ ครูหรือผู้ปกครอง อาจให้คำแนะนำนักเรียนบ้างในเบื้องต้น และให้คำแนะนำเพิ่มเติมกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัย

ระดับก้าวหน้า (Level 3) เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์ และต้องการ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งในการทำแบบฝึกหัดนี้ ครูหรือผู้ปกครองจะมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือให้คำแนะนำในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัย

ในการมอบหมายให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ครูหรือผู้ปกครองควรพิจารณามอบหมายให้สอดคล้องกับ ความสามารถของนักเรียน และถ้านักเรียนทำแบบฝึกหัดในระดับที่มอบหมายได้ถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว อาจพิจารณามอบหมายให้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมในหัวข้อเดียวกันนี้ในระดับที่สูงขึ้น

สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น.

แบบฝึกหัด 1.1 ตัวประกอบและการแยกตัวประกอบ

1

Level 1

1

Level 2

5

Level 3

10

แบบฝึกหัด 1.2 ตัวหารร่วมที่มากที่สุด (ห.ร.ม.)

15

Level 1

15

Level 2

27

Level 3

39

แบบฝึกหัด 1.3 ผลคูณร่วมที่น้อยที่สุด (ค.ร.น.)

48

Level 1

48

Level 2

59

Level 3

69

แบบฝึกหัด 1.4 โจทย์ปัญหา

78

Level 1

78

Level 2

85

Level 3

89

คณะผู้จัดทำ

93

แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ บทที่ 1 ห.ร.ม. และ ค.ร.น.

แบบฝึกหัด 1.1 ตัวประกอบและการแยกตัวประกอบ

แบบฝึกหัด 1.1 ตัวประกอบและการแยกตัวประกอบ

1 เขียน ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน ✗ หน้าข้อความที่ผิด

1) 55 หารด้วย 11 ลงตัว	7) 98 หารด้วย 8 ลงตัว
2) 60 หารด้วย 12 ไม่ลงตัว	8) 108 หารด้วย 10 ลงตัว
3) 125 หารด้วย 5 ลงตัว	9) 46 หารด้วย 6 ลงตัว
4) 84 หารด้วย 7 ลงตัว	10) 64 หารด้วย 9 ลงตัว
5) 210 หารด้วย 3 ลงตัว	11) 100 หารด้วย 6 ลงตัว
6) 90 หารด้วย 6 ลงตัว	12) 81 หารด้วย 7 ลงตัว

2 เขียน ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียน ✗ หน้าข้อความที่ผิด

1) 6 เป็นตัวประกอบของ 40	7) 4 เป็นตัวประกอบของ 48
2) 5 เป็นตัวประกอบของ 54	8) 10 เป็นตัวประกอบของ 70
3) 3 เป็นตัวประกอบของ 38	9) 11 เป็นตัวประกอบของ 132
4) 7 เป็นตัวประกอบของ 85	10) 12 เป็นตัวประกอบของ 72
5) 8 เป็นตัวประกอบของ 90	11) 20 เป็นตัวประกอบของ 40
6) 9 เป็นตัวประกอบของ 96	12) 25 เป็นตัวประกอบของ 100

3

เลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1) เนื่องจาก $9 \div 1 = 9$ $9 \div 3 = 3$ $9 \div 9 = 1$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 9 ก. 1, 3 และ 9 ข. 3 และ 9 ค. 9
2) เนื่องจาก $8 \div 1 = 8$ $8 \div 2 = 4$ $8 \div 4 = 2$ $8 \div 8 = 1$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 8 ก. 1, 2, 4 และ 8 ข. 2, 4 และ 8 ค. 8
3) เนื่องจาก $10 \div 1 = 10$ $10 \div 2 = 5$ $10 \div 5 = 2$ $10 \div 10 = 1$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 10 ก. 1, 2, 5 และ 10 ข. 2, 5 และ 10 ค. 10
4) เนื่องจาก $12 \div 1 = 12$ $12 \div 2 = 6$ $12 \div 3 = 4$ $12 \div 4 = 3$ $12 \div 6 = 2$ $12 \div 12 = 1$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 12 ก. 1, 2, 3, 4, 6 และ 12 ข. 2, 3, 4, 6 และ 12 ค. 12
5) เนื่องจาก $14 \div 1 = 14$ $14 \div 2 = 7$ $14 \div 7 = 2$ $14 \div 14 = 1$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 14 ก. 1, 2, 7 และ 14 ข. 2, 7 และ 14 ค. 14
6) เนื่องจาก $15 \div 1 = 15$ $15 \div 3 = 5$ $15 \div 5 = 3$ $15 \div 15 = 1$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 15 ก. 1, 3, 5 และ 15 ข. 3, 5 และ 15 ค. 15

7) เนื่องจาก $18 = 1 \times 18$ $18 = 2 \times 9$ $18 = 3 \times 6$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 18 ก. 1, 2, 3, 6, 9 และ 18 ข. 2, 3, 6 และ 9 ค. 1 และ 18
8) เนื่องจาก $21 = 1 \times 21$ $21 = 3 \times 7$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 21 ก. 1, 3, 7 และ 21 ข. 3 และ 7 ค. 1 และ 21
9) เนื่องจาก $35 = 1 \times 35$ $35 = 5 \times 7$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 35 ก. 1, 5, 7 และ 35 ข. 5 และ 7 ค. 1 และ 35
10) เนื่องจาก $28 = 1 \times 28$ $28 = 2 \times 14$ $28 = 4 \times 7$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 28 ก. 1, 2, 4, 7, 14 และ 28 ข. 2, 4, 7 และ 14 ค. 1 และ 28
11) เนื่องจาก $27 = 1 \times 27$ $27 = 3 \times 9$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 27 ก. 1, 3, 9 และ 27 ข. 3 และ 9 ค. 1 และ 27
12) เนื่องจาก $45 = 1 \times 45$ $45 = 3 \times 15$ $45 = 5 \times 9$	ข้อใดเป็นตัวประกอบทั้งหมดของ 45 ก. 1, 3, 5, 9, 15 และ 45 ข. 3, 5, 9 และ 15 ค. 1 และ 45